

ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΟ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

«Κύρωση α) της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου “Επείγουσες ρυθμίσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών του Εθνικού Συστήματος Υγείας, προστασίας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, στήριξης της αγοράς εργασίας και διευκόλυνσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας” (Α’ 157) και β) της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου “Έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών, την προμήθεια μέσων ατομικής προστασίας και την πρόσληψη προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων, τη στήριξη των τουριστικών επιχειρήσεων και της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προς αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και τη στήριξη των πλημμοροπαθών της Εύβοιας που επλήγησαν κατά τις πλημμύρες της 8ης και 9ης Αυγούστου 2020” (Α’ 161) και άλλες διατάξεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλων επειγόντων ζητημάτων.»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Επί του άρθρου 1

Δεδομένων των έκτακτων συνθηκών λόγω της υγειονομικής κρίσης του κορωνοϊού COVID-19 και των δυσμενών συνεπειών που προκλήθηκαν από τους περιορισμούς που επιβλήθηκαν στις μετακινήσεις των επιβατών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, έγινε αμέσως σαφής η αδυναμία των αεροπορικών εταιρειών να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους που προβλέπονται από τον Κανονισμό ΕΕ 261/2004 για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91. Το ανωτέρω έκανε επιτακτική την ανάγκη να ληφθούν εθνικά μέτρα με στόχο να στηριχθούν οι αερομεταφορείς ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Λόγω της επανόδου της αγοράς στην κανονική λειτουργία της, κρίνεται απαραίτητο να τροποποιηθεί το άρθρο 61 της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 13ης Απριλίου 2020, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α’ 104), ώστε να υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που απορρέουν από τον Κανονισμό ΕΕ 261/2004, αλλά και για να εξασφαλιστεί περαιτέρω η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, ιδίως με την ικανοποίηση των δικαιωμάτων των επιβατών από τους αερομεταφορείς.

Σημειώνεται ότι με τις προτεινόμενες διατάξεις δεν υφίστανται οικονομικές συνέπειες σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, καθώς τα ανωτέρω αφορούν αποκλειστικά ιδιώτες αερομεταφορείς.

Επί του άρθρου 2

Δεδομένων των έκτακτων συνθηκών λόγω της υγειονομικής κρίσης του κορωνοϊού COVID-19 και των δυσμενών συνεπειών που προκλήθηκαν από τους περιορισμούς που επιβλήθηκαν στις μετακινήσεις των επιβατών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, έγινε αμέσως σαφής η αδυναμία της ακτοπλοϊκής αγοράς και της αγοράς διεθνών και περιηγητικών πλόων να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της απέναντι στους επιβάτες. Το ανωτέρω έκανε επιτακτική την ανάγκη να ληφθούν εθνικά μέτρα με στόχο να στηριχθούν οι μεταφορείς στις τακτικές θαλάσσιες μεταφορές ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

Με τη διάταξη του άρθρου 2 τροποποιείται η διάταξη του άρθρου εξηκοστού πέμπτου της από 13.04.2020 ΠΝΠ (Α' 84), που κυρώθηκε με το αρ. 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104) που είχε υιοθετηθεί με σκοπό την ενίσχυση της ακτοπλοϊκής αγοράς και της αγοράς διεθνών και περιηγητικών πλόων, που έχει πληγεί από την πανδημία του κορωνοϊού (COVID-19).

Με την παράγραφο (α) της νέας διάταξης διατηρείται η διαδικασία έκδοσης πιστωτικού σημειώματος (voucher) με δεκαοκτάμηνη ισχύ από την ημερομηνία του ταξιδιού, για τις περιπτώσεις ματαίωσης προγραμματισμένων δρομολογίων από την 25^η Φεβρουαρίου 2020 έως την 31^η Αυγούστου 2020 λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και για τις περιπτώσεις όπου οι επιβάτες δεν επιθυμούν να ταξιδέψουν κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα λόγω της αβεβαιότητας που υπάρχει εξαιτίας της πανδημίας ή των επιβληθέντων περιορισμών. Επιπρόσθετα, εισάγεται η δυνατότητα μεταβίβασης του πιστωτικού σημειώματος σε τρίτο κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα.

Ως εκ τούτου, για τις περιπτώσεις τυχόν απαιτήσεων επιστροφής αντιτίμου ακτοπλοϊκών εισιτηρίων εσωτερικού, εισιτηρίων διεθνών πλόων προς επιβάτες και κρουαζιερών, λόγω ματαίωσης προγραμματισμένων δρομολογίων από την 1^η Σεπτεμβρίου και εφεξής για τους λόγους που περιλαμβάνονταν στο προϊσχύον άρθρο εξηκοστό πέμπτο της από 13.4.2020 ΠΝΠ, επανέρχεται σε ισχύ το καθεστώς του Ν. 3709/2008 (Α' 213) «Δικαιώματα - υποχρεώσεις επιβατών και μεταφορέων στις τακτικές θαλάσσιες μεταφορές και άλλες διατάξεις» ή/και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1177/2010 του Ευρ. Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 24^{ης} Νοεμβρίου 2010 για «τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες και εσωτερικές πλωτές μεταφορές και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004» (ΕΕΕΕ L. 334).

Η προαναφερόμενη τροποποίηση κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να επέλθει η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας, παρά τον έκτακτο χαρακτήρα της ρύθμισης του άρθρου εξηκοστού πέμπτου για την αντιμετώπιση δυσμενών συνεπειών της πανδημίας Covid-19, με την αντίστοιχη ενωσιακή (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1177/2010, λαμβάνοντας υπόψη αφενός τη Σύσταση (ΕΕ) 2020/648 της Επιτροπής (ΕΕΕΕ L. 151/10), η οποία εισήγαγε, μεταξύ άλλων, προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα ταξιδιωτικά κουπόνια (voucher) δύνανται να καταστούν ελκυστική εναλλακτική λύση για τους καταναλωτές έναντι της επιστροφής χρημάτων, αφετέρου την διαδικασία παράβασης σύμφωνα με το άρθρο 258 ΣΛΕΕ, σε βάρος της χώρας μας λόγω μη συμμόρφωσης της εθνικής νομοθεσίας με την προαναφερόμενη ενωσιακή νομοθεσία.

Επί του άρθρου 3

Δεδομένων των έκτακτων συνθηκών λόγω της έξαρσης της πανδημίας COVID-19, πολλά κράτη-μέλη υιοθέτησαν έκτακτες ρυθμίσεις με τις οποίες δίνεται η δυνατότητα σε τουριστικές επιχειρήσεις που υποχρεούνται σε επιστροφές χρημάτων στους πελάτες τους να προσφέρουν αντί της άμεσης επιστροφής χρημάτων ισόποσα πιστωτικά σημειώματα. Οι αντίστοιχες ρυθμίσεις στη χώρα μας θεσπίστηκαν με το εβδομηκοστό άρθρο της από 13.04.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α'104), με το οποίο εισήχθησαν κατ' εξαίρεση ρυθμίσεις περί καταγγελίας συμβάσεων μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων και των πελατών τους για την παροχή τουριστικών υπηρεσιών.

Με την παρούσα ρύθμιση τροποποιείται το εν λόγω άρθρο της από 13.04.2020 ΠΝΠ, όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α'104). Αφενός επαναπροσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής της δυνατότητας έκδοσης πιστωτικών σημειωμάτων (vouchers) αντί της επιστροφής χρημάτων, όταν υφίσταται τέτοια υποχρέωση, μέσω της μείωσης του χρονικού εύρους της καταγγελίας συμβάσεων παροχής τουριστικών υπηρεσιών που έχουν συναφθεί μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων και πελατών τους με καταληκτική ημερομηνία για την καταγγελία της σύμβασης την 31^η Αυγούστου του τρέχοντος έτους αντί την 30^η Σεπτεμβρίου. Αφετέρου παρέχεται η δυνατότητα μεταβίβασης των πιστωτικών σημειωμάτων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν ήδη εκδοθεί, από το λήπτη τους σε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο χωρίς πρόσθετο κόστος. Στην περίπτωση μεταβίβασης πιστωτικού σημειώματος που αφορά σε οργανωμένο ταξίδι, βασική προϋπόθεση για τη μεταβίβαση χωρίς επιπλέον κόστος είναι η συμφωνία των παρόχων των επιμέρους υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο οργανωμένο ταξίδι. Σημειώνεται ότι η αποτελεσματικότητα της διάταξης ενισχύεται εφόσον οι τουριστικές επιχειρήσεις καταβάλλουν κάθε προσπάθεια, ώστε τα πιστωτικά σημειώματα που εκδίδουν να είναι ελκυστικά για τον πελάτη, ιδίως προσφέροντας πιστωτικά σημειώματα υψηλότερης αξίας από το συνολικό προς επιστροφή ποσό ή προσφέροντας στον πελάτη παροχές και υπηρεσίες επιπλέον της αρχικής σύμβασης χωρίς πρόσθετη χρέωση.

Αθήνα, 14 Σεπτεμβρίου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS CHRISTOS STAIKOURAS
14.09.2020 10:38

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
14.09.2020 10:43

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
14.09.2020 10:49

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΙΩΑΝΝΙΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΙΣ ΙΩΑΝΝΙΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΙΣ
14.09.2020 10:39

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ
14.09.2020 10:38

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ – ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

A. ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Με το προτεινόμενο άρθρο 1 τροποποιείται το άρθρο εξηκοστό πρώτο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο εξηκοστό πρώτο

Οφειλές από ματαιώσεις πτήσεων

Για το χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, ισχύουν αναγκαστικά τα εξής:

α) Απαιτήσεις επιστροφής του αντίτιμου αεροπορικών εισιτηρίων προς επιβάτες, λόγω ματαιώσεων πτήσεων, εφόσον προβλέπονται από την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία, ικανοποιούνται με την παροχή προς τους δικαιούχους πιστωτικού σημειώματος ίσης αξίας με το αντίτιμο του εισιτηρίου της ματαιωθείσας πτήσης. Το πιστωτικό σημείωμα εκδίδεται από τον αερομεταφορέα και έχει ημερομηνία λήξης δεκαοκτώ (18) μήνες από την έκδοσή του. Κατά τη διάρκεια του δεκαοκτάμηνου, ο δικαιούχος του πιστωτικού σημειώματος μπορεί οποτεδήποτε να κάνει χρήση αυτού σε οποιονδήποτε προορισμό του δικτύου του αερομεταφορέα. Μέχρι τη λήξη του πιστωτικού σημειώματος, η οφειλή δεν καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή. Η οφειλή καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή, εφόσον παρέλθουν δεκαοκτώ μήνες από την έκδοση του πιστωτικού σημειώματος και αυτό δεν έχει χρησιμοποιηθεί.

β) Οι διατάξεις του παρόντος καταλαμβάνει απαιτήσεις που προκύπτουν εξαιτίας ματαιώσεων πτήσεων στο χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2020.

γ) Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συμφωνηθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.

δ) Οι διατάξεις του παρόντος αφορά απαιτήσεις επιβατών από αερομεταφορέα που διαθέτει Άδεια Εκμετάλλευσης σε ισχύ, η οποία έχει χορηγηθεί από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στην Ελλάδα είτε βάσει του Κανονισμού 2407/92 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1992, σχετικά με την έκδοση αδειών των αερομεταφορέων, είτε βάσει του Κανονισμού 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου και συγκεκριμένα του Κεφαλαίου II αυτού περί «Άδειας Εκμετάλλευσης».

2. Με το προτεινόμενο άρθρο 2 τροποποιείται το άρθρο εξηκοστό πέμπτο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο εξηκοστό πέμπτο

Οφειλές από ματαιώσεις θαλάσσιου ταξιδιού

Για το χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως την 31η Οκτωβρίου 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, ισχύουν αναγκαστικά τα εξής:

α) Απαιτήσεις επιστροφής του αντιτίμου ακτοπλοϊκών εισιτηρίων, καθώς και εισιτηρίων διεθνών πλόων προς επιβάτες που δεν μπορούν να ταξιδέψουν λόγω των περιορισμών που έχουν επιβληθεί στις μετακινήσεις, ή δεν επιθυμούν να ταξιδέψουν λόγω της αβεβαιότητας που υπάρχει εξαιτίας της πανδημίας ή λόγω ματαίωσης των προγραμματισμένων δρομολογίων τους, εφόσον προβλέπονται από την εθνική ή την ενωσιακή νομοθεσία, ικανοποιούνται με την παροχή προς τους δικαιούχους πιστωτικού σημειώματος ίσης αξίας με το αντίτιμο του εισιτηρίου του ματαιωθέντος ταξιδιού. Το πιστωτικό σημείωμα εκδίδεται από τον μεταφορέα πλοιοκτήτη, πλοιοκτήτρια εταιρεία ή διαχειριστή (εφεξής μεταφορέας) και έχει ημερομηνία λήξης δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία ταξιδιού. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, ο δικαιούχος του πιστωτικού σημειώματος μπορεί οποτεδήποτε να κάνει χρήση αυτού σε οποιονδήποτε προορισμό του δικτύου του μεταφορέα. Μέχρι τη λήξη του πιστωτικού σημειώματος, η οφειλή δεν καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή. Η οφειλή καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή, εφόσον παρέλθουν δεκαοκτώ (18) μήνες και το πιστωτικό σημείωμα δεν έχει χρησιμοποιηθεί.

β) Η περ. α) εφαρμόζεται και σε συμβάσεις ολικής ναύλωσης επαγγελματικών πλοίων αναψυχής του ν. 4256/ 2014 (Α' 92), οι οποίες συνάπτονται μεταξύ: (α) του πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή αυτών, φυσικού ή νομικού προσώπου, συμπεριλαμβανομένων των Ναυτιλιακών Εταιρειών Πλοίων Αναψυχής (Ν.Ε.Π.Α.) του ν. 3182/2003 (Α' 22), (β) ναυλομεσιτών, ναυτικών πρακτόρων, τουριστικών γραφείων που συμβάλλονται στο ναυλοσύμφωνο κατά τα οριζόμενα στην περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 4256/2014 και την υπ' αρ. 3133.1/10229/2016/4.2.2016 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 364) και (γ) των ναυλωτών, φυσικών ή νομικών προσώπων.

γ) Οι διατάξεις του παρόντος καταλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν εξαιτίας ματαιώσεων δρομολογίων ή περιηγητικών πλόων ή/και απαγόρευσης διακίνησης επιβατών σε δρομολόγια ακτοπλοΐας και διεθνών ή περιηγητικών πλόων κατά το χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως την 31η Οκτωβρίου 2020.

δ) Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συμφωνηθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό, αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.»

3. Με το προτεινόμενο άρθρο 3 τροποποιείται το άρθρο εβδομηκοστό της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), το οποίο έχει ως εξής:

«Άρθρο εβδομηκοστό

Κατ' εξαίρεση ρυθμίσεις περί καταγγελίας συμβάσεων μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων και των πελατών τους για την παροχή τουριστικών υπηρεσιών

1. Το παρόν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παροχής τουριστικών υπηρεσιών, μεμονωμένα ή με τη μορφή οργανωμένου ταξιδιού (πακέτου), οι οποίες έχουν συναφθεί μεταξύ αφενός τουριστικών επιχειρήσεων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155) και αφετέρου πελατών, και οι οποίες καταγγέλλονται από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως και τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος.

2. Για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος, ως «πελάτες» νοούνται: α) καταναλωτές, β) φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων αντιπροσώπων μικρών επιχειρήσεων, αυτοαπασχολούμενων ή ελεύθερων επαγγελματιών, οι οποίοι κάνουν κρατήσεις για ταξίδια που σχετίζονται με την επιχειρηματική ή την επαγγελματική τους δραστηριότητα, γ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία, ενεργώντας για σκοπούς που αφορούν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα, συνάπτουν συμβάσεις με τουριστικές επιχειρήσεις για τον διακανονισμό επαγγελματικών ταξιδιών, συμπεριλαμβανομένων συνεδρίων ή σεμιναρίων, και δ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων σχολείων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και μη κερδοσκοπικών συλλόγων, τα οποία συνάπτουν συμβάσεις με τουριστικές επιχειρήσεις για τον διακανονισμό ταξιδιών που προσφέρονται περιστασιακά και σε μη κερδοσκοπική βάση σε περιορισμένη ομάδα ταξιδιωτών και δεν απευθύνονται στο ευρύ κοινό. Οι πελάτες του προηγούμενου εδαφίου κατοικοεδρεύουν είτε εντός είτε εκτός της Ελληνικής Επικράτειας.

3. Εάν, κατόπιν της κατά την παρ. 1 καταγγελίας, η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να επιστρέψει στον πελάτη οποιοδήποτε ποσό που ο πελάτης έχει καταβάλει ως προκαταβολή, εγγύηση, αρραβώνα, μερική ή ολική εξόφληση ή με οποιαδήποτε άλλη μορφή για την εκτέλεση της σύμβασης, η τουριστική επιχείρηση δύναται, κατά παρέκκλιση των κατά περίπτωση εφαρμοστέων διατάξεων σύμβασης ή νόμου, να προσφέρει στον πελάτη αντί της επιστροφής χρημάτων ισόποσο πιστωτικό σημείωμα ισχύος δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής του.

4. Η τουριστική επιχείρηση ενημερώνει εγγράφως σε σταθερό μέσο τον πελάτη για την προσφορά του πιστωτικού σημειώματος εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία καταγγελίας της σύμβασης ή, σε περίπτωση που η σύμβαση έχει καταγγελθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε περίπτωση που η τουριστική επιχείρηση δεν ενημερώνει εγγράφως τον πελάτη για την προσφορά του πιστωτικού σημειώματος εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να επιστρέψει στον πελάτη, σύμφωνα με την παρ. 3, το οφειλόμενο χρηματικό ποσό.

5. Το πιστωτικό σημείωμα αντιστοιχεί στο συνολικό προς επιστροφή χρηματικό ποσό. Η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να προσφέρει στον πελάτη τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει το πιστωτικό σημείωμα για την παροχή τουριστικής υπηρεσίας όμοιας ή αντίστοιχης με αυτήν στην οποία αφορούσε η καταγγελθείσα σύμβαση.

6. Εάν η συνολική αξία της τουριστικής υπηρεσίας που θα επιλέξει ο πελάτης είναι μικρότερη από την αξία του πιστωτικού σημειώματος, ο πελάτης δύναται να επιλέξει είτε να λάβει νέο πιστωτικό σημείωμα για το ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά της αξίας, με διάρκεια που θα συμφωνείται μεταξύ των μερών, είτε να του επιστραφεί το αργότερο έως τον χρόνο λήξης ισχύος του αρχικού πιστωτικού σημειώματος το ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά της αξίας.

Εάν η συνολική αξία της τουριστικής υπηρεσίας που θα επιλέξει ο πελάτης υπερβαίνει την αξία του πιστωτικού σημειώματος, η διαφορά καταβάλλεται από τον πελάτη στην τουριστική επιχείρηση.

7. Εάν για οποιονδήποτε λόγο κατά τη λήξη ισχύος του πιστωτικού σημειώματος δεν έχει συναφθεί νέα σύμβαση για την παροχή οιασδήποτε τουριστικής υπηρεσίας μεταξύ της τουριστικής επιχείρησης και του πελάτη, η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να καταβάλει στον πελάτη χρηματικό ποσό ίσο με την αξία του πιστωτικού σημειώματος.

8. Τα πιστωτικά σημειώματα που εκδίδονται κατά τις διατάξεις του παρόντος από διοργανωτές πακέτων υπό την έννοια του π.δ. 7/2018 (Α'12) καλύπτονται από την προστασία κατά της αφερεγγυότητας του διοργανωτή όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 16 του π.δ. 7/2018.

9. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συνολογηθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.».

B. ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της τροπολογίας δεν επέρχεται κατάργηση υφιστάμενων διατάξεων.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ
ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Κύρωση α) της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Επείγουσες ρυθμίσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών του Εθνικού Συστήματος Υγείας, προστασίας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID - 19, στήριξης της αγοράς εργασίας και διευκόλυνσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας" (Α' 157) και β) της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών, την προμήθεια μέσων ατομικής προστασίας και την πρόσληψη προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων, τη στήριξη των τουριστικών επιχειρήσεων και της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προς αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID - 19, καθώς και τη στήριξη των πλημμυροπαθών της Εύβοιας που επλήγησαν κατά τις πλημμύρες της 8ης και 9ης Αυγούστου 2020" (Α' 161) και άλλες διατάξεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID - 19 και άλλων επειγόντων ζητημάτων.»

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Τροποποίηση των κατ' εξαίρεση ρυθμίσεων για πιστωτικά σημειώματα αεροπορικών εταιρειών

Το άρθρο εξηκοστό πρώτο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για το χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως τις 31 Αυγούστου 2020, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, ισχύουν αναγκαστικά τα εξής:

α) Απαιτήσεις επιστροφής του αντιτίμου αεροπορικών εισιτηρίων προς επιβάτες, λόγω ματαιώσεων πτήσεων, εφόσον προβλέπονται από την ενωσιακή ή εθνική νομοθεσία, ικανοποιούνται με την παροχή προς τους δικαιούχους πιστωτικού σημειώματος ίσης αξίας με το αντίτιμο του εισιτηρίου της ματαιωθείσας πτήσης. Το πιστωτικό σημείωμα εκδίδεται από τον αερομεταφορέα και έχει ημερομηνία λήξης δεκαοκτώ (18) μήνες από την έκδοσή του. Κατά τη διάρκεια του δεκαοκτάμηνου, ο δικαιούχος του πιστωτικού σημειώματος μπορεί οποτεδήποτε να κάνει χρήση αυτού σε οποιονδήποτε προορισμό του δικτύου του αερομεταφορέα. Εντός της ίδιας χρονικής περιόδου, το πιστωτικό σημείωμα δύναται να μεταβιβαστεί σε τρίτο χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση, υπό τον όρο προηγούμενης με κάθε πρόσφορο μέσο ενημέρωσης του εκδότη αυτού, τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την πραγματοποίηση του ταξιδιού, ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση νέου πιστωτικού σημειώματος στον τρίτο που θα κάνει τη χρήση του. Μέχρι τη λήξη του πιστωτικού σημειώματος, η οφειλή δεν καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή. Η οφειλή καθίσταται

ληξιπρόθεσμη και απαιτητή, εφόσον παρέλθουν δεκαοκτώ μήνες από την έκδοση του πιστωτικού σημειώματος και αυτό δεν έχει χρησιμοποιηθεί.

β) Οι διατάξεις του παρόντος καταλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν εξαιτίας ματαιώσεων πτήσεων στο χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως τις 31 Αυγούστου 2020.

γ) Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συμφωνηθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.

δ) Οι διατάξεις του παρόντος αφορούν απαιτήσεις επιβατών από αερομεταφορέα που διαθέτει Άδεια Εκμετάλλευσης σε ισχύ, η οποία έχει χορηγηθεί από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών στην Ελλάδα είτε βάσει του Κανονισμού αριθ. 2407/92 του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1992, σχετικά με την έκδοση αδειών των αερομεταφορέων, είτε βάσει του Κανονισμού αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου και συγκεκριμένα του Κεφαλαίου II αυτού περί «Άδειας Εκμετάλλευσης».

2. Οι διατάξεις του παρόντος δεν καταλαμβάνουν απαιτήσεις επιστροφής του αντιτίμου αεροπορικών εισιτηρίων προς επιβάτες, που προκύπτουν εξαιτίας ματαιώσεων πτήσεων από την 1η Σεπτεμβρίου 2020 και εφεξής, καθώς και απαιτήσεις επιστροφής αντιτίμου αεροπορικών εισιτηρίων προς επιβάτες, οι οποίοι δεν προέβησαν στην έκδοση πιστωτικού σημειώματος κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1. Οι απαιτήσεις του προηγούμενου εδαφίου ικανοποιούνται από την 1η Σεπτεμβρίου 2020 σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 5, 7 και 8 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91, όπως ισχύει».

Άρθρο 2

Τροποποίηση των κατ' εξαίρεση ρυθμίσεων για πιστωτικά σημειώματα λόγω ματαιώσεων θαλάσσιων ταξιδιών

Το άρθρο εξηκοστό πέμπτο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. α) Απαιτήσεις επιστροφής του αντιτίμου ακτοπλοϊκών εισιτηρίων, καθώς και εισιτηρίων διεθνών πλόων προς επιβάτες που από την 25^η Φεβρουαρίου 2020 έως την 31^η Αυγούστου 2020 δεν μπορούν να ταξιδέψουν λόγω των περιορισμών που έχουν επιβληθεί στις μετακινήσεις, ή δεν επιθυμούν να ταξιδέψουν λόγω της αβεβαιότητας που υπάρχει εξαιτίας της πανδημίας ή λόγω ματαίωσης των προγραμματισμένων δρομολογίων τους, εφόσον προβλέπονται από την εθνική ή την ενωσιακή νομοθεσία, ικανοποιούνται με την παροχή προς τους δικαιούχους πιστωτικού σημειώματος ίσης αξίας με το αντίτιμο του εισιτηρίου του ματαιωθέντος ταξιδιού. Το πιστωτικό σημείωμα εκδίδεται από τον μεταφορέα πλοιοκτήτη, πλοιοκτήτρια εταιρεία ή διαχειριστή (εφεξής μεταφορέας) και έχει ημερομηνία λήξης δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία ταξιδιού. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, ο δικαιούχος του πιστωτικού σημειώματος μπορεί οποτεδήποτε να κάνει χρήση αυτού σε

οποιοδήποτε προορισμό του δικτύου του μεταφορέα. Εντός της ίδιας χρονικής περιόδου, πιστωτικό σημείωμα δύναται να μεταβιβαστεί σε τρίτο χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση, υπό τον όρο προηγούμενης με κάθε πρόσφορο μέσο ενημέρωσης του εκδότη αυτού, τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την πραγματοποίηση του ταξιδιού, ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση νέου πιστωτικού σημειώματος στον τρίτο που θα κάνει τη χρήση του. Μέχρι τη λήξη του πιστωτικού σημειώματος, η οφειλή δεν καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή. Η οφειλή καθίσταται ληξιπρόθεσμη και απαιτητή, εφόσον παρέλθουν δεκαοκτώ (18) μήνες και το πιστωτικό σημείωμα δεν έχει χρησιμοποιηθεί.

β) Η περ. α) εφαρμόζεται μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2020 σε απαιτήσεις επιστροφής τιμήματος από συμβάσεις ολικής ναύλωσης επαγγελματικών πλοίων αναψυχής του ν. 4256/2014 (Α' 92), οι οποίες συνάπτονται μεταξύ: i) του πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή αυτών, φυσικού ή νομικού προσώπου, συμπεριλαμβανομένων των Ναυτιλιακών Εταιρειών Πλοίων Αναψυχής (Ν.Ε.Π.Α.) του ν. 3182/2003 (Α' 22), ii) ναυλομεσιτών, ναυτικών πρακτόρων, τουριστικών γραφείων που συμβάλλονται στο ναυλοσύμφωνο κατά τα οριζόμενα στην περ. β' της παρ. 5 του άρθρου 3 του ν. 4256/2014 και την υπ' αρ. 3133.1/10229/2016/4.2.2016 κοινή υπουργική απόφαση (Β' 364) και iii) των ναυλωτών, φυσικών ή νομικών προσώπων.

γ) Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συμφωνηθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό, αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.

2. Οι διατάξεις του παρόντος δεν καταλαμβάνουν απαιτήσεις που προκύπτουν εξαιτίας ματαιώσεων δρομολογίων ή περιηγητικών πλόων ή/και απαγόρευσης διακίνησης επιβατών σε δρομολόγια ακτοπλοΐας και διεθνών ή περιηγητικών πλόων από την 1η Σεπτεμβρίου 2020 και εφεξής».

Άρθρο 3

Τροποποίηση των κατ' εξαίρεση ρυθμίσεων για πιστωτικά σημειώματα τουριστικών επιχειρήσεων για παροχή τουριστικών υπηρεσιών

1. Το άρθρο εβδομηκοστό της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το παρόν εφαρμόζεται σε συμβάσεις παροχής τουριστικών υπηρεσιών, μεμονωμένα ή με τη μορφή οργανωμένου ταξιδιού (πακέτου), οι οποίες έχουν συναφθεί μεταξύ αφενός τουριστικών επιχειρήσεων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155) και αφετέρου πελατών, και οι οποίες καταγγέλλονται από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως και τις 31 Αυγούστου 2020 από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος.

2. Για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος, ως «πελάτες» νοούνται: α) καταναλωτές, β) φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων αντιπροσώπων μικρών επιχειρήσεων, αυτοαπασχολούμενων ή ελεύθερων επαγγελματιών, οι οποίοι κάνουν κρατήσεις για ταξίδια που σχετίζονται με την επιχειρηματική ή την επαγγελματική τους δραστηριότητα, γ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία, ενεργώντας για σκοπούς που αφορούν στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική τους δραστηριότητα, συνάπτουν συμβάσεις με τουριστικές επιχειρήσεις για τον διακανονισμό επαγγελματικών ταξιδιών, συμπεριλαμβανομένων συνεδρίων ή σεμιναρίων, και δ) φυσικά ή νομικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων σχολείων, εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και μη κερδοσκοπικών

συλλόγων, τα οποία συνάπτουν συμβάσεις με τουριστικές επιχειρήσεις για τον διακανονισμό ταξιδιών που προσφέρονται περιστασιακά και σε μη κερδοσκοπική βάση σε περιορισμένη ομάδα ταξιδιωτών και δεν απευθύνονται στο ευρύ κοινό. Οι πελάτες του προηγούμενου εδαφίου κατοικοεδρεύουν είτε εντός είτε εκτός της Ελληνικής Επικράτειας.

3. Εάν, κατόπιν της κατά την παρ. 1 καταγγελίας, η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να επιστρέψει στον πελάτη οποιοδήποτε ποσό που ο πελάτης έχει καταβάλει ως προκαταβολή, εγγύηση, αρραβώνα, μερική ή ολική εξόφληση ή με οποιαδήποτε άλλη μορφή για την εκτέλεση της σύμβασης, η τουριστική επιχείρηση δύναται, κατά παρέκκλιση των κατά περίπτωση εφαρμοστέων διατάξεων σύμβασης ή νόμου, να προσφέρει στον πελάτη αντί της επιστροφής χρημάτων ισόποσο πιστωτικό σημείωμα ισχύος δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία έκδοσής του.

4. Η τουριστική επιχείρηση ενημερώνει εγγράφως σε σταθερό μέσο τον πελάτη για την προσφορά του πιστωτικού σημειώματος εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία καταγγελίας της σύμβασης ή, σε περίπτωση που η σύμβαση έχει καταγγελθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός τριάντα (30) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε περίπτωση που η τουριστική επιχείρηση δεν ενημερώνει εγγράφως τον πελάτη για την προσφορά του πιστωτικού σημειώματος εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να επιστρέψει στον πελάτη, σύμφωνα με την παρ. 3, το οφειλόμενο χρηματικό ποσό.

5. Το πιστωτικό σημείωμα αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στο συνολικό προς επιστροφή χρηματικό ποσό. Η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να προσφέρει στον πελάτη τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει το πιστωτικό σημείωμα για την παροχή τουριστικής υπηρεσίας όμοιας ή αντίστοιχης με αυτήν στην οποία αφορούσε η καταγγελθείσα σύμβαση.

5Α. Τα πιστωτικά σημειώματα που εκδίδονται κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δύνανται να μεταβιβάζονται από τον λήπτη τους σε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο χωρίς πρόσθετο κόστος. Εφόσον πρόκειται για πιστωτικά σημειώματα που εκδίδονται από διοργανωτές πακέτων υπό την έννοια του π.δ. 7/2018 (Α'12), η δυνατότητα μεταβίβασης χωρίς κόστος ισχύει με την προϋπόθεση ότι οι πάροχοι των επιμέρους υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο οργανωμένο ταξίδι συμφωνούν με τη μεταβίβαση χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση.

6. Εάν η συνολική αξία της τουριστικής υπηρεσίας που θα επιλέξει ο πελάτης είναι μικρότερη από την αξία του πιστωτικού σημειώματος, ο πελάτης δύναται να επιλέξει είτε να λάβει νέο πιστωτικό σημείωμα για το ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά της αξίας, με διάρκεια που θα συμφωνείται μεταξύ των μερών, είτε να του επιστραφεί το αργότερο έως τον χρόνο λήξης ισχύος του αρχικού πιστωτικού σημειώματος το ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά της αξίας. Εάν η συνολική αξία της τουριστικής υπηρεσίας που θα επιλέξει ο πελάτης υπερβαίνει την αξία του πιστωτικού σημειώματος, η διαφορά καταβάλλεται από τον πελάτη στην τουριστική επιχείρηση.

7. Εάν για οποιονδήποτε λόγο κατά τη λήξη ισχύος του πιστωτικού σημειώματος δεν έχει συναφθεί νέα σύμβαση για την παροχή οιασδήποτε τουριστικής υπηρεσίας μεταξύ της τουριστικής επιχείρησης και του πελάτη, η τουριστική επιχείρηση υποχρεούται να καταβάλει άμεσα και χωρίς άλλη διατύπωση στον πελάτη το επιστρεπτέο κατά την παρ. 3 χρηματικό ποσό.

8. Τα πιστωτικά σημειώματα που εκδίδονται κατά τις διατάξεις του παρόντος από διοργανωτές πακέτων υπό την έννοια του π.δ. 7/2018 (Α'12) καλύπτονται από την προστασία

κατά της αφερεγγυότητας του διοργανωτή όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 16 του π.δ. 7/2018 (Α' 12).

9. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται αναγκαστικά και σε συμβάσεις, στις οποίες έχει συνομολογηθεί μεταξύ των μερών, ως εφαρμοστέο όχι μόνο ελληνικό αλλά και αλλοδαπό δίκαιο, εφόσον τα σχετικά δικαιώματα προβλέπονται στην ενωσιακή νομοθεσία.»

2. Οι διατάξεις του άρθρου εβδομηκοστού της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84) που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α'104), όπως τροποποιείται με την παρ. 1 του παρόντος άρθρου, καταλαμβάνουν και τα ήδη εκδοθέντα κατά τη δημοσίευση του παρόντος πιστωτικά σημειώματα.

Αθήνα, 14 Σεπτεμβρίου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

CHRISTOS STAIKOURAS
14.09.2020 11:26

SPYRIDON-ADONIS GEORGIADIS
14.09.2020 10:45

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

KONSTANTINOS KARAMANLIS
14.09.2020 10:50

IOANNIS PLAKIOTAKIS
14.09.2020 10:40

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

THEOHARIS THEOHARIS
14.09.2020 10:39

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

Αριθμ. | Φωτ. 461
Ειδ. 85
Κατατέθηκε σήμερα στις 24.9.2020 και ώρα 15:30
ο Καταθέτης
Χρ. Σταϊκούρας
Σ.Α. Γεωργιάδης
Κ. Καραμανλής
Ι. Πλακιώτακης
Θ. Θεοχάρης
ο Δ/ντής Νομ. Εργασ.
α. α.

Ε Κ Θ Ε Σ Η

**Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 2 του Συντάγματος)**

Επί τροπολογίας στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας «Κύρωση α) της από 10.8.2020 Π.Ν.Π. “Επείγουσες ρυθμίσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών του Εθνικού Συστήματος Υγείας, προστασίας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, στήριξης της αγοράς εργασίας και διευκόλυνσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας” (Α΄ 157) και β) της από 22.8.2020 Π.Ν.Π. “Έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών, την προμήθεια μέσω ατομικής προστασίας και την πρόσληψη προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων, τη στήριξη των τουριστικών επιχειρήσεων και της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προς αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και τη στήριξη των πλημυροπαθών της Εύβοιας που επλήγησαν κατά τις πλημμύρες της 8ης και 9ης Αυγούστου 2020” (Α΄ 161) και άλλες διατάξεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλων επειγόντων ζητημάτων.»

Α. Με τις διατάξεις της υπόψη τροπολογίας ρυθμίζονται τα ακόλουθα:

1.α. Περιορίζεται το χρονικό διάστημα (από 25-2-2020 έως 31-8-2020) έκδοσης των πιστωτικών σημειωμάτων από τις αρμόδιες αεροπορικές και ναυτιλιακές εταιρείες έναντι απαιτήσεων επιστροφής αντιτίμου αεροπορικών και ναυτιλιακών εισιτηρίων προς επιβάτες λόγω ματαιώσεων πτήσεων και πλόων, αντίστοιχα, εξαιτίας της πανδημίας COVID-19.

- Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα επιτρέπεται η μεταβίβαση των εκδοθέντων πιστωτικών σημειωμάτων σε τρίτο, χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση.

β. Από 1-9-2020 και μετά, οι προαναφερόμενες απαιτήσεις ικανοποιούνται σύμφωνα με το υφιστάμενο πριν τις έκτακτες ρυθμίσεις καθεστώς για απαιτήσεις που προκύπτουν εξαιτίας ματαιώσης ή μεγάλης καθυστέρησης πτήσεων και ματαιώσεων δρομολογίων ή περιηγητικών πλόων ή/και απαγόρευσης διακίνησης επιβατών σε δρομολόγια ακτοπλοΐας και διεθνών ή περιηγητικών πλόων.

γ. Ειδικά για αντίστοιχες απαιτήσεις από συμβάσεις ολικής ναύλωσης επαγγελματικών πλοίων αναψυχής (ν.4256/2014), οι προαναφερόμενες έκτακτες ρυθμίσεις εφαρμόζονται έως 31-10-2020.

2. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται, διατάξεις του άρθρου εβδομηκοστού της από 13.4.2020 Π.Ν.Π., σχετικά με την καταγγελία συμβάσεων μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων και των πελατών τους για την παροχή τουριστικών υπηρεσιών, στα εξής κατά βάση σημεία :

α. Μειώνεται το χρονικό εύρος της καταγγελίας συμβάσεων παροχής τουριστικών υπηρεσιών που έχουν συναφθεί μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων και πελατών τους με καταληκτική ημερομηνία για την καταγγελία της σύμβασης την 31η Αυγούστου 2020 αντί την 30η Σεπτεμβρίου 2020.

β. Δίνεται η δυνατότητα μεταβίβασης των πιστωτικών σημειωμάτων, που προσφέρουν οι τουριστικές επιχειρήσεις αντί της επιστροφής χρημάτων, από το λήπτη τους σε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις δεν προκαλούνται δημοσιονομικές επιπτώσεις επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης

Αθήνα, 14 Σεπτεμβρίου 2020

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Κύρωση α) της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου “Επείγουσες ρυθμίσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών του Εθνικού Συστήματος Υγείας, προστασίας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, στήριξης της αγοράς εργασίας και διευκόλυνσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας” (Α’ 157) και β) της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου “Έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών, την προμήθεια μέσων ατομικής προστασίας και την πρόσληψη προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων, τη στήριξη των τουριστικών επιχειρήσεων και της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προς αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και τη στήριξη των πλημμυροπαθών της Εύβοιας που επλήγησαν κατά τις πλημμύρες της 8ης και 9ης Αυγούστου 2020” (Α’ 161) και άλλες διατάξεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλων επειγόντων ζητημάτων.»

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Άρθρο 1 Με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου εξηκοστού πρώτου «Οφειλές από ματαιώσεις πτήσεων» της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 13ης Απριλίου 2020 (Α’ 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α’ 104), απαιτήσεις επιστροφής του αντιτίμου αεροπορικών εισιτηρίων προς επιβάτες, που προκύπτουν εξαιτίας ματαιώσεων πτήσεων από την 1 η Σεπτεμβρίου 2020 και εφεξής, καθώς και απαιτήσεις επιστροφής αντιτίμου αεροπορικών εισιτηρίων προς επιβάτες, οι οποίοι δεν προέβησαν στην έκδοση πιστωτικού σημειώματος κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 1, θα ικανοποιούνται από την 1 η Σεπτεμβρίου 2020 σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 5, 7 και 8 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 261/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91, όπως ισχύει.

Άρθρο 2 Με την προτεινόμενη διάταξη επιδιώκεται η αποσαφήνιση των διατάξεων σχετικά με τα πιστωτικά σημειώματα από συμβάσεις ολικής ναύλωσης επαγγελματικών πλοίων αναψυχής και σε ημερόπλοια.

Άρθρο 3 Με την προτεινόμενη διάταξη επιδιώκεται η αποσαφήνιση σημείων της διάταξης της από 13.04.2020 ΠΝΠ η οποία εν συνεχεία κυρώθηκε με τον ν.4690/2020 με περιεχόμενο τις κατ’ εξαίρεση ρυθμίσεις περί καταγγελίας συμβάσεων μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων και των πελατών τους για την παροχή τουριστικών υπηρεσιών, μεταβάλλοντας ταυτόχρονα

την καταληκτική ημερομηνία για την καταγγελία της σύμβασης την 31η Αυγούστου 2020, αντί την 30η Σεπτεμβρίου.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ
ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ
ΝΟΜΟΥ:

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Άρθρο 1 Λόγω της επανόδου της αγοράς στην κανονική λειτουργία της, μετά την υγειονομική κρίση του COVID-19, κρίνεται αναγκαία η τροποποίηση του άρθρου εξηκοστού πρώτου της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 13^{ης} Απριλίου 2020 (Α' 84), που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), προκειμένου να υπάρξει πλήρης συμμόρφωση με τις απαιτήσεις που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 261/2004 για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης, και συγκεκριμένα με τις απαιτήσεις των άρθρων 5, 7 και 8 αυτού, αλλά και για να εξασφαλιστεί περαιτέρω η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, ιδίως με την ικανοποίηση των δικαιωμάτων των επιβατών από τους αερομεταφορείς.

Άρθρο 2 Η προτεινόμενη διάταξη έρχεται να αντικαταστήσει το άρθρο εξηκοστό πέμπτο της από 13.04.ΠΝΠ (Α' 84) «Οφειλές από ματαιώσεις θαλασσιού ταξιδιού» όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.4690/2020 (Α' 104), προκειμένου η χώρα μας να συμμορφωθεί με ορισμένες υποχρεώσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 1177/2010 (δικαιώματα επιβατών στις θαλάσσιες μεταφορές).

Δεδομένου ότι στο πεδίο εφαρμογής του ως άνω Κανονισμού δεν περιλαμβάνονται τα επαγγελματικά πλοία αναψυχής ολικής ναύλωσης και τα επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια του ν. 4256/2014, η προτεινόμενη διάταξη καλείται να δώσει τη δυνατότητα επιλογής στους δικαιούχους συμβάσεων ολικής ναύλωσης επαγγελματικών πλοίων αναψυχής, καθώς και σε δικαιούχους θαλάσσιου ταξιδιού με επαγγελματικά τουριστικά ημερόπλοια, των οποίων η σύμβαση ή το ταξίδι δεν εκτελέστηκε ή δεν θα εκτελεστεί μεταξύ του χρονικού διαστήματος από την 25^η Φεβρουαρίου 2020 έως και την 31^η Οκτωβρίου 2020, λόγω της πανδημίας, να λάβουν ισόποσο πιστωτικό σημείωμα για την πραγματοποίηση μελλοντικού ταξιδιού εφόσον συναινέσουν ή πλήρους επιστροφή των χρημάτων που έχουν καταβάλλει.

Άρθρο 3 Κρίθηκε αναγκαία η συμπερίληψη στο κείμενο της διάταξης της δυνατότητας μεταβίβασης των πιστωτικών σημειωμάτων από τον λήπτη τους σε τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο χωρίς πρόσθετο κόστος. Για την περίπτωση των οργανωμένων ταξιδιών, προϋπόθεση για τη μεταβίβαση είναι η συμφωνία των παρόχων των επιμέρους υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο οργανωμένο ταξίδι, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στη Σύσταση (ΕΕ) 2020/648 της Επιτροπής της 13^{ης} Μαΐου 2020 σχετικά με τα κουπόνια που

προσφέρονται σε επιβάτες και ταξιδιώτες ως εναλλακτική δυνατότητα αντί της επιστροφής εξόδων για ματαιωθείσες υπηρεσίες οργανωμένων ταξιδιών και μεταφορών στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Άρθρο 1 Η προτεινόμενη τροποποίηση στοχεύει στη λήψη μέτρων προκειμένου να ικανοποιηθούν τα δικαιώματα των επιβατών, των οποίων πτήσεις ματαιώθηκαν κατά τη διάρκεια της υγειονομικής κρίσης του COVID-19, και συγκεκριμένα κατά το χρονικό διάστημα από τις 25 Φεβρουαρίου 2020 έως τις 31 Αυγούστου 2020, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις των άρθρων 5, 7 και 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 261/2004.

Άρθρο 2 Η εθνική νομοθεσία συμμορφώνεται με υποχρεώσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 1177/2010 (δικαιώματα επιβατών στις θαλάσσιες μεταφορές). Η προτεινόμενη διάταξη αποτυπώνει την αξιοπιστία και τη φερεγγυότητα του κλάδου επαγγελματικών πλοίων αναψυχής και επαγγελματικών τουριστικών ημερόπλοιων στους τουρίστες/επιβάτες και ενισχύει την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού στη χώρα μας.

Άρθρο 3 Η εθνική νομοθεσία ευρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με την ενωσιακή νομοθεσία για τα κουπόνια που προσφέρονται σε τουρίστες ως εναλλακτική δυνατότητα αντί της επιστροφής εξόδων.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Άρθρο 1 Η αξιολογούμενη ρύθμιση επηρεάζει άμεσα τόσο τις αεροπορικές εταιρείες που εκτελούν αερομεταφορές, όσο και τους επιβάτες/καταναλωτές που συναλλάσσονται με τις ανωτέρω.

Άρθρο 2 Η αξιολογούμενη ρύθμιση επηρεάζει άμεσα τα δικαιώματα των επιβατών στις θαλάσσιες μεταφορές, καθώς και τον κλάδο των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής και των επαγγελματικών τουριστικών ημεροπλοίων.

Άρθρο 3 Η αξιολογούμενη ρύθμιση επηρεάζει άμεσα τον τουριστικό κλάδο και τα δικαιώματα των τουριστών.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Άρθρο 1 Λόγω της υγειονομικής κρίσης COVID-19 και των δυσμενών συνεπειών που προκλήθηκαν από τους περιορισμούς που επιβλήθηκαν στις μετακινήσεις των επιβατών σε

εθνικό και διεθνές επίπεδο, έγινε αμέσως σαφής η αδυναμία των αεροπορικών εταιρειών να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους που προβλέπονται από τον Κανονισμό ΕΕ 261/2004 για τη θέσπιση κοινών κανόνων αποζημίωσης των επιβατών αεροπορικών μεταφορών και παροχής βοήθειας σε αυτούς σε περίπτωση άρνησης επιβίβασης και ματαίωσης ή μεγάλης καθυστέρησης της πτήσης και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 295/91. Το ανωτέρω έκανε επιτακτική την ανάγκη να ληφθούν εθνικά μέτρα με στόχο να στηριχθούν οι αερομεταφορείς, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Έτσι, προβλέφθηκε με το άρθρο εξηκοστό πρώτο της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου της 13^{ης} Απριλίου 2020 (Α' 84), που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), η ικανοποίηση των απαιτήσεων των επιβατών, λόγω ματαίωσης πτήσεων, μέσω της έκδοσης πιστωτικών σημειωμάτων που εκδίδονταν από τους αερομεταφορείς με διάρκεια δεκαοκτώ μηνών. Η σταδιακή, όμως, επάνοδος της αγοράς στην κανονική της λειτουργία, καθιστά απαραίτητη την τροποποίηση της εν λόγω ρύθμισης, προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με τις επιταγές του ενωσιακού δικαίου.

3. Συνέπειες στην Οικονομία, στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν υφίστανται οικονομικές συνέπειες σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού. Με τις προτεινόμενες διατάξεις δεν επέρχονται αρνητικές συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

4. Αρμοδιότητα

Άρθρο 1 Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Άρθρο 2 Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

Άρθρο 3 Υπουργείο Τουρισμού

5. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων

Κατά τη σύνταξη των προτεινόμενων ρυθμίσεων τηρήθηκαν οι νομοτεχνικές οδηγίες της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων, καθώς και οι κανόνες καλής νομοθέτησης.